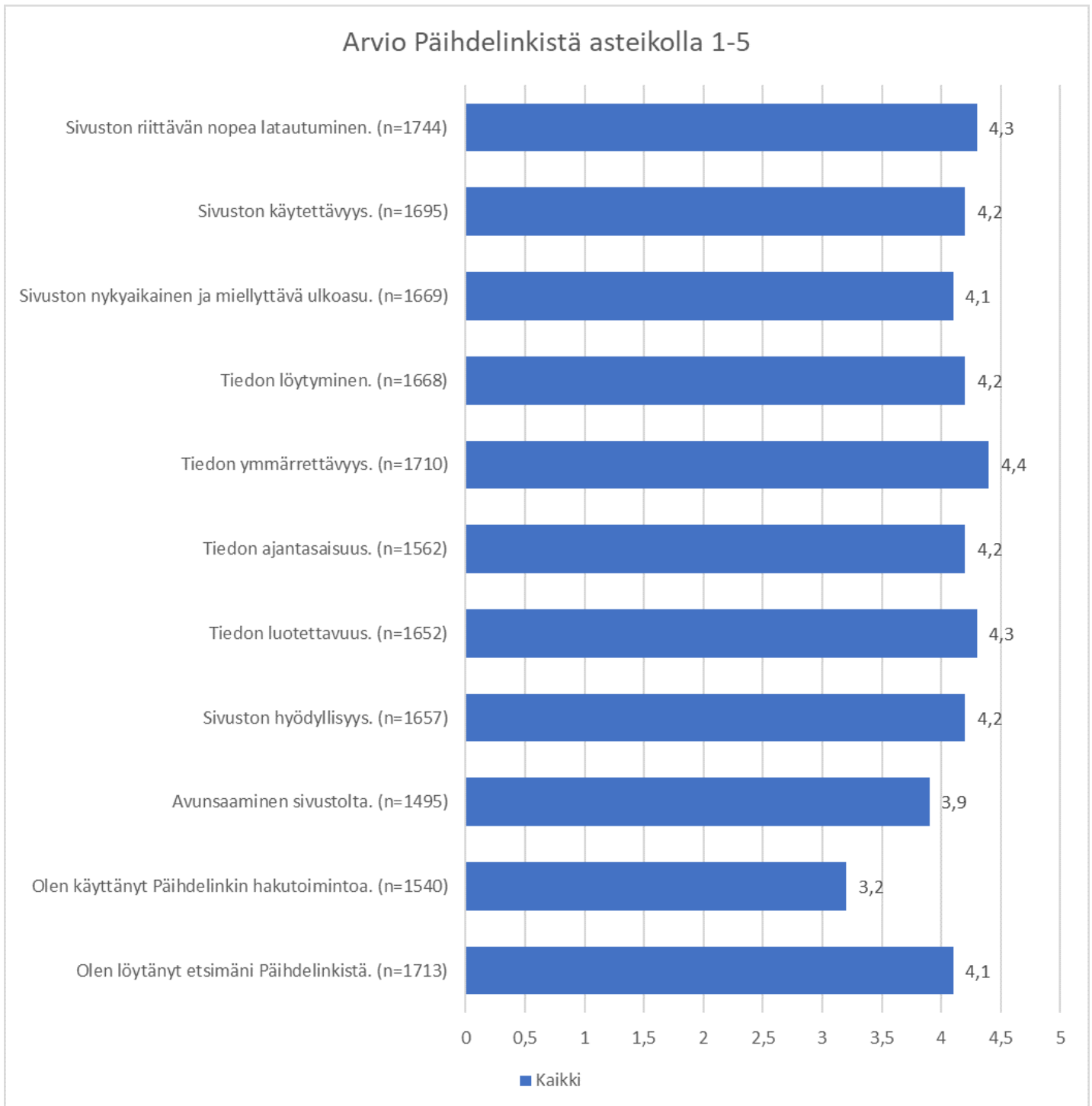

Päihdelinkin kävijätyytyväisyys ja kehittämisehdotukset

Kävijäkyselyn tulosten perusteella Päihdelinkin käyttäjät ovat tyytyväisiä sivustoon. Alla olevassa kuviossa 14 on esitettynä vastaajien arvio Päihdelinkistä asteikolla 1-5 (1 = täysin eri mieltä, 2 = eri mieltä, 3 = osittain samaa mieltä, 4 = samaa mieltä, 5 = täysin samaa mieltä). En osaa sanoa -vastaukset on jätetty analyysin ulkopuolelle. Tyytyväisimpiä Päihdelinkiin ovat työn ja opiskelun takia Päihdelinkissä vierailevat, tämän jälkeen läheiset ja oman tilanteen vuoksi Päihdelinkiä käyttävät.

Kaikki vastaajaryhmät arvioivat Päihdelinkin kuitenkin pääpiirteittäin myönteisesti. Positiivisimmin kaikki vastaajat ovat arvioineet sivustolla olevan tiedon ymmärrettävyyttä (4,4), sivustolla olevan tiedon luotettavuutta (4,3) ja sivuston riittävän nopeaa latautumista (4,3). Heikoiten vastaajat ovat arvioineet avun saamista sivustolta (3,9). Hakutoiminnon käytöstä kysyvän väittämän keskiarvoksi tuli 3,1 eli toisin sanoen hakutoimintoa ei ehkä hyödynnetä niin paljon kuin sitä voitaisiin.

Kuvio 14. Vastaajien arvio Päihdelinkistä asteikolla 1-5 ("Vastaa väittämiin oman kokemuksesi mukaan") vuonna 2019

Kävijäkyselyssä kysyttiin avoimen vastausvaihtoehdon avulla vastaajien näkemystä Päihdelinkin hyvistä puolista. Alle on koottu vastauksissa esiin nousseita huomioita teemoittain yli käyttäjärühmärajojen.

Kävijäkyselyn vastaajat luettelevat Päihdelinkin ansioiksi lukuisia ominaisuuksia aina tietosisällöistä keskustelualueeseen, sivuston ulkoasuun ja ammattilaisille tarjolla oleviin työkaluihin. Päihdelinkkiä pidetään monipuolisena ja luotettavana päihteitä koskevana tietolähteenä, josta tietoa löytyy pääsääntöisesti helposti kaikille sivuston käyttäjryhmille. Kiitosta saa myös sivuston neutraali esitystapa: päihteiden käyttäjiä tai muista riippuvuuksista kärsiviä ei syyllistetä.

Päihdelinkin koetaan olevan helposti löytyvä ja matalan käyttökynnyksen omaava sivusto. Päihdelinkin ulkoasua pidetään selkeänä sekä sen sisältöjä monipuolisina, asiallisina ja helposti ymmärrettävinä. Monet vastaajista kokevat myös kaivatun tiedon löytyvän sivustolta vaivattomasti.

"Erittäin looginen sivusto käytettäväksi ja tieto löytyy nopeasti ja helposti, tärkeimmät asiat tiivistetty hyvin ja ymmärrettävästi."

"Kieli on asiallista, ymmärrettävää ja asiasisällöllistä. Sivustolta löytää sekä faktatietoa että omakohtaisia kokemuksia (keskustelut)."

Päihdelinkin kehittämistä varten kävijäkyselyssä oli mahdollisuus antaa hyvän palautteen lisäksi myös kritiikkiä ja kehitysehdotuksia. Seuraavassa on käyty läpi avoimissa vastauksissa esiin nousseita kritiikin kohteita sekä kehitysehdotuksia.

Sisällöllisesti sivustolle kaivataan muun muassa videoita, animaatioita, podcasteja, haastatteluita sekä kirjallisuussuosituksia. Päihdelinkin sisällössä toivotaan myös näkyvän enemmän päihdekuntoutujien itsensä kädenjälki esimerkiksi heidän tuottamansa tekstien, videoiden tai kuunneltavien sisältöjen muodossa. Lisäksi kuunneltavia tietoisuja toivotaan kehitettävän edelleen.

"Kasvoja, ihmisiä ja ehkä esimerkiksi videoita, joilla olisi haastatteluja tai ihmisten kertomuksia siitä, kuinka ovat vapautuneet riippuvuuksista."

"Ottakaa toipujat mukaan tekemään Päihdelinkkiä. Tietysti ammattilaisten pitää huolehtia faktat ja käyttöliittymät ym. Mutta uskon, että moderoitu käyttäjien luoma sisältö, tekstuaalinen, audio tai visuaalinen voisi olla kiinnostavaa. Erityisesti lasten äidit tarvitsisivat kovasti tukea ja tietoa päästäkseen häpeän ja pelon kynnyksen yli ja hakeakseen ongelmiinsa apua."

Lisäksi Päihdelinkin toivotaan tuovan paremmin esille sivuston monipuolisia tietosisältöjä, joista kaikki eivät rajaudu vain päihteisiin. Tällä hetkellä etenkin kaikki sivuston uudet käyttäjät eivät välttämättä ole tietoisia sivuston laajasta sisällöstä.

"Sivuilta löytyy myös paljon muutakin kuin päihdetietoa, mistä en ollut tietoinen. Olisi hyvä jotenkin tuoda esiin myös muunlainen sisältö. Päihdelinkki nimenä antaa ymmärtää, että sivusto kattaa ainoastaan päihdetietoutta."

Kritiikkiä annettiin myös liittyen Päihdelinkin kieliversioihin. Ruotsinkielisen sivuston toivottaisiin vastaavan paremmin suomenkielistä, minkä lisäksi tietoa toivotaan löytyvän nykyistä useammalla kielellä.

Vaikka Päihdelinkkiä onkin keuhuttu ulkoasultaan selkeäksi, toivoo osa kävijäkyselyn vastaajista, että sivusto olisi vielä selkeämpi. Lisäksi sivuston ilmeeseen toivotaan lisää elävyyttä esimerkiksi kuvien ja värien muodossa.

Sivuston käytettävyyden osalta kävijäkyselyn vastaajien osoittama kritiikki kohdistuu erityisesti sivuston latautumiseen, mobiilikäytettävyyteen sekä promillelaskurin käyttöön. Vaikka sivuston latautumisnopeus saikin vastaajien keskuudessa hyvän keskiarvon 4,3/5, kokee osa vastaajista sivuston latautuvan liian hitaasti. Promillelaskurin käyttöä koskevissa huomioissa nousee esiin toive alkoholiprosentin ja annoskoon vapaasta syöttömahdollisuudesta.

Vaikka enemmistö vastaajista kokeekin tiedon löytyvän sivustolta hyvin (keskiarvo 4,2/5), on osalla vastaajista ollut vaikeuksia löytää etsimänsä tieto esimerkiksi siksi, ettei oikean tiedon pariin löydetä valikon kautta, tai että olennaisen erottaminen pidemmistä teksteistä tuottaa vaikeuksia.

"Hoitotahojen löytäminen oli yllättävän vaikeaa aluksi."

"Löydän joskus helpommin mitä etsin googlettamalla 'päihdelinkki ja etsimäni asia'."

"Tekstiosuudet ovat pitkiä, niitä voisi jäsentellä enemmän. Kun tekstiä avautuu kerralla sivulle paljon, on vaikea etsiä oleellinen tieto nopeasti."

Kävijäkyselyn vastaajilla on Päihdelinkin tietosisältöjen suhteen lukuisia kehitysehdotuksia. Esimerkiksi erilaisista hoitopaikoista ja hoitomahdollisuuksista toivottaisiin löytyvän lisää tietoa niin yleisellä kuin paikallisella tasolla. Sivuille toivotaan myös informaatiota esimerkiksi käyttövälineiden vaihtopisteistä, paikkakunnittaisesta korvaushoidon jonotustilanteesta sekä ensiapuohjeita päihteiden käyttäjille.

"Mistä apua -sivulta ei löydä riittävästi tietoa hoitoon hakeutumisesta. Joku paikkakuntahaku olisi hyvä."

"Esim. korvaushoidon ajantasainen jonotustilanne eri paikkakunnilla."

"Ajantasaista tietoa eri hoitopaikoista, päihdepalveluista ja niihin pääsemistä konkreettisesti. Näistä asioista on muutenkin tietoa ihmisillä kovin vähän."

"Voisiko ajatella päihteiden käyttäjien EA-ohjeita, missä saisi esim. myrkytyksiin tai vaikka pistovaurioihin ensiapuohjeet."

Osa vastaajista toivoisi lisää tietoa uusista ns. trendihuumeista ja päihteistä sekä ei suoraan päihteisiin sidonnaisista riippuvuuksista, kuten someriippuvuudesta, ostosriippuvuudesta, läheisriippuvuudesta sekä rahapeleistä ja itsensä satuttamisesta. Huomiota tulisi myös kiinnittää Päihdelinkin käyttäjystävällisyyteen, sillä sivustolla on esimerkiksi läheisriippuvuutta sekä ostosriippuvuutta (Päihdelinkissä nimellä shoppailuriippuvuus) koskevat tietoartikkelit, mutta palautteesta päätellen niiden pariin eivät kaikki vastaajat ole löytäneet.

Lisäksi kävijäkyselyn vastaajat toivovat sivustolle lisää tietoa erityisryhmien, kuten vammaisten ja ikääntyneiden, päihdeongelmista. Myös tietoa terveyspalveluiden käytöstä päihteidenkäyttäjänä kaivataan lisää tietoa esimerkiksi potilaan oikeuksien muodossa.

"Enemmän tietoa päihteiden käyttäjänä terveystalveluiden asiakkaana olemisesta ja esimerkiksi potilaan oikeuksista. Kynnys avun hakemiselle on valtavan suuri ilman minkäänlaista tietoa sen seurauksista tai siitä, mihin se johtaa lyhyellä tai pitkällä aikatahtimella."

Kävijäkyselyn vastaajat toivovat sivustolle lisää tietoa myös esimerkiksi päihteiden käytön lopettamisen positiivisista vaikutuksista. Toisaalta myös päihteisiin liittyvistä negatiivisista seurauksista, kuten rikosrangaistuksista kaivataan lisätietoa.

Lisäksi Päihdelinkin toivotaan esittelevän syvällisempää tietoa päihteiden käytön taustoista esimerkiksi traumatausta näkökulmasta.

Tekstien tueksi Päihdelinkin käyttäjät kaipaavat esimerkiksi graafisia tilastoja päihteiden käyttöön liittyen sekä linkityksiä tieteellisiin artikkeleihin. Lisäksi kuntoutusten sopivuuteen liittyvän tutkimustiedon esittelyä kaivataan hoitomahdollisuuksien kartoittamisen tueksi.

Keskustelualueen osalta kritiikki kohdistuu erityisesti keskustelualueen moderointiin sekä keskustelujen julkisuuteen. Osa vastaajista kokee, että keskustelualueella käytävä keskustelu äityy usein asiattomaksi, eikä asiattomuuksiin puututa tarpeeksi nopeasti. Ongelmallisena nähdään myös keskustelualueella käyttäjien jakamat vinkit päihteiden käyttöön. Keskustelualueen julkisuuden puolestaan koetaan rajoittavan uskallusta ilmaista itseään kirjoittamisen avulla.

"Se, ettei selviin provoihin puututa tarpeeksi nopeasti ja ärhäkästi. Monet keskustelijat ovat joutuneet jättämään palstan ja jäämään näin tuetta, kun vanhat öykkärit tulevat omine riitoineen melskaamaan heidän avunpyyntöihinsä."

"Kaipaisin ylläpidolta enemmän näkymistä, läsnäoloa. Joskus tulee surku, kun näkee ettei jollekin ole vastannut kukaan. Ylläpito voisi toivottaa vaikka tervetulleeksi palstalle tai jotain...siitä voisi tulla turvallinen tunne, tunne siitä, että joku kuuntelee edes."

Keskusteluun niin vertaisten kuin ammattilaisten kanssa toivottaisiin monipuolisempia mahdollisuuksia ja useammat vastaajat ovatkin ehdottaneet chat-mahdollisuuden lisäämistä Päihdelinkin ominaisuuksiin.

Erilaisiin käyttäjäryhmiin sidoksissa olevaa keskustelua toivottaisiin muun muassa päihdevanhemmille suunnatun ryhmän muodossa. Huomiota toivotaan kiinnitettävän erityisesti päihdeongelmista kärsiviin isiin.

Läheiset toivovat saavansa sivustolta lisää tukea läheisen päihderiippuvuuden kanssa pärjäämiseen. Lisää tietoa halutaan esimerkiksi vieroitustoireiden tunnistamisesta, läheisen hoitoon saamisesta sekä erilaisista hoitomuodoista.

"Omaisille vielä enemmän vinkkejä, miten käsitellä asioita läheisen kanssa, jolla on riippuvuus. --- Olisi hyvä tietää mitkä oireet voivat kuulua kysymykseen, kun vierottuu jostain substanssista."

"Enemmän välineitä, keinoja ja hoitoja (raha)peliriippuvuuden hoitoon ja tukea läheisille."

"Enemmän tietoa läheisriippuvuudesta ja siitä, miten voi auttaa läheisiään, joilla addiktio."

"Myös alkoholistiperheiden aikuisille lapsille voisi olla oma tietoaalue, heitä on Suomessa valtava joukko ja lapsuus alkoholistiperheessä vaikuttaa monilla laajasti parisuhteeseen, vanhemmuuteen, työhön jne."

Ammattilaisten Päihdelinkkiä koskevissa kehitysehdotuksissa korostuu erityisesti ammattilaisille suunnattujen työvälineiden ja materiaalien kehittäminen sekä heille suunnatun sisällön syvällisyys. Oman työn tueksi kaivataan niin menetelmäpankkia, lisää testejä ja lomakkeita kuin käytännön vinkkejä asiakastyöhön.

"Vielä voisi olla lisää työvälineitä ja materiaalia ammattilaisille."

"Menetelmiä työn tueksi lisää; menetelmäpankki?"

"Tietoa uusista 'trendipäihteistä' sekä käytännön vinkkejä päihdeasiakkaiden tukemiseen ja kuntouttamiseen työssäni."

"Enemmän testejä ja lomakkeita, joita voi käyttää kuntoutujien kanssa."

"Ammattilaisosioissa voisi lähdeviitteitä olla näyttämään sen, että kyse on tutkitusta tiedosta."

"Suuri osa materiaaleista on suunnattu päihderiippuvaisille ja ennaltaehkäisevään työhön on vähemmän materiaalia. Kaipaisin myös enemmän videoita eri aiheista."

"Ammattilaisille suunnattuun osioon toivoisin syvemmälle menevää sisältöä."

Kaikkien kävijäkyselyyn vastanneiden palaute on arvokasta ja se otetaan huomioon Päihdelinkin kehittämistyössä tästä eteenpäin.

link

Lähde verkko-osoite: <https://paihdelinkki.fi/fi/info/tietoa-kavijoille/paihdelinkin-kavijakyselyt/paihdelinkin-kavijatyytyvaisuus-ja-kehittämisehdotukset>